

Τὰ εὐρήματα εἶνε πάσης προσοχῆς ἄξια. Τῶν σαρκοφάγων τὰ στόμια κεκοσμημένα ἐν ποικιλίᾳ διὰ κυματοειδῶν γραμμῶν, τριγῶνων, μαιάνδρων, ἀνθέων καὶ καλύκων λωτοῦ, τέλος διὰ συμπλεγμάτων Σφιγγῶν, λεόντων, βοῶν. Κτερίσματα δὲν εὐρέθησαν ἐντὸς τῶν τάφων. Ἐκαστος τάφος εἶχεν ἀνὰ ἓνα σκελετὸν, πλὴν ἐνὸς ἔχοντος δύο, καλύμματα δ' εἶχον πωρίνους λίθους. Καὶ τὰ σχήματα τῶν σαρκοφάγων ἔχουσι μεγάλην ποικιλίαν. Ἡ ὄψις τοῦ νεκροταφείου ἀλλοία ἢ ὅτι θὰ ἀνέμενε τις ἐκ τῶν γνωστῶν Κλαζομενίων σαρκοφάγων. Ἡ δὲ σύστασις τῆς νεκροπόλεως εἰκονίζει τὴν συγκρότησιν τῆς κοινωνίας τῶν ζώντων μετὰ τῆς ποικίλης περιουσιακῆς διαβαθμίσεως. Εὐρέθησαν δὲ καὶ καὶ σκαπτοὶ τάφοι ἢ λακκοειδεῖς πενιχρότεροι μετ' ἀμφορέως ἀπλοῦ. Τινὲς τῶν ἀμφορέων εἶχον τὸν πυθμένα διάτρητον, νέον τεκμήριον τοῦτο παναρχαίας συνηθείας, ἣν περιέγραψεν ἤδη ὁ ἀνασκάψας ἐν πολυτίμῳ μελέτῃ αὐτοῦ, Τρία δὲ παραδείγματα παρουσιάσθησαν ταφῆς ἐντὸς μεγάλων πίθων, ὧν εἷς περιεῖχε 4 κρανία καὶ ἡ συχομιδὴ τῶν ὀστράκων ἀγγελίων ἀρκετὰ σημαντικὴ καὶ ἀρκετὰ τὰ εἶδη τῶν ἀγγελίων, ἡ δὲ διακόσμησις αὐτῶν κατὰ πρόχειρον ἐξέτασιν ἔδειξεν ὀκτὼ τρόπους. Ὡς πρὸς τὰ θέματα τῆς διακοσμῆσεως ταῦτα ἔρχονται εἰς ἐπικύρωσιν καὶ συμπλήρωσιν δὲ τῶν τῆς Σάμου, Ῥόδου, Ναυκράτιος, Δάφνης, Χίου καὶ ἄλλων καὶ ἐνισχύουσι τὴν γνώμην περὶ τῶν Κλαζομενῶν ὡς κέντρου κεραμικοῦ εὐρυτάτης ἐπιδράσεως.

Ἐπιτυχεστάτη ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐπὶ τῆς νησίδος τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου ἔρευνα. Ἐκεῖ ἀπεκαλύφθη ὠραία πλακόστρωτος ὁδὸς μετὰ λαξευτῶν ρείθρων καὶ παροδίων οἰκιῶν Ἐφάνη δὲ πού καὶ διχασμὸς τῆς ὁδοῦ, ὅπερ θὰ βοηθήσῃ πολὺ εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐρεῦνης. Πλάτος εἶχεν οὐχὶ πλεόν

τῶν 4 μέτρων, ὁμοιάζει δὲ πρὸς τὴν ὁδοποιίαν τῆς Πριήνης. Τὰ ὄστρακα τῶν Ἑλληνιστικῶν ἀγγείων καὶ τὰ νομίσματα δεικνύουσι τοὺς μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον χρόνους, ἐπιβεβαιῶσι δὲ καὶ λαμπρὸν ψηφιδωτὸν ἐν τινι τῶν οἰκιῶν, εἰκονίζον ἐν στεφάνῳ τὴν Ἀμφιτρίτην ἐπὶ ἵπποκάμπου μετὰ σκήπτρου. Τὸ ὄλον ἐν τετραγώνῳ λαμπρῶς διακοσμημένῳ, περὶ ὃ ζώνη γρυπῶν καὶ ἀνθεμίων καὶ ἑτέρα μετὰ σπειροειδοῦς μαιάνδρου. Πρὸς τὴν θύραν παράστασις τῆς Ψυχῆς ἀμυνομένης κατὰ τοῦ διὰ δόρατος πειρωμένου νὰ κεντήσῃ αὐτὴν Ἐρωτος. Καὶ ἐν ἄλλῃ οἰκίᾳ ἀνευρέθη ψηφιδωτὸν μετὰ γεωμετρικῆς διακοσμῆσεως. Μετὰ τὴν σημαντικωτάτην ταύτην ἀποκάλυψιν ἐγένετο ἔρευνα ἐπὶ τῆς πρὸς Ἀ. ἀκτῆς τῆς νήσου. Ἐκεῖ ἀπεκαλύφθη μέγα οἰκοδόμημα πολυτελέστατα κατεσκευασμενον. ἔχει καὶ τοῦτο ψηφιδωτὸν ἔδαφος κατὰ τὸ πλεῖστον γεωμετρικῆς διακοσμῆσεως, φθαρὲν ὅμως ἐν πολλοῖς ὑπὸ τῆς διαβρώσεως τῆς θαλάσσης. Ἡ κεντρικὴ αὐτοῦ διακόσμησις παισιουταὶ κατὰ τὰς μακρὰς πλευρὰς ὑπὸ κισσοῦ, κατὰ δὲ τὴν στενὴν πλευρὰν ἔχει μείζονα περιπλοκάδα κισσοῦ καὶ δύο ταῶς ἀντιμετώπους παρά κρατῆρα. Τὸ ὄλον εἶνε ἕξοχον εἰς κανονικότητα καὶ ἀρμονίαν καὶ ἀπαλότητα χρωμάτων. Τὸ οἰκοδόμημα φαίνεται, ὅτι ἀνήκεν εἰς εὐπορον Κλαζομένιον τῶν χρόνων τῆς Ῥωμαιοκρατουμένης Ἑλλάδος.

Καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Β. Ἀ. λόφου τῆς νησίδος ἔρευνα δὲν ὑπῆρξεν ἄγονος. Ἐκεῖ ἐφάνη οὐχὶ μεγάλων διαστάσεων, ἀλλ' οὐχὶ καὶ μικρᾶς σημασίας κτίσμα. Τοῦτο ἐκ πάντων τῶν περὶ τὸ σημεῖον, εἰς ὃ κεῖται, καὶ ἐκ τῶν λειψάνων αὐτοῦ φαίνεται ὅτι ἦτο ἱερόν τι. Κατὰ τὴν Β. κλιτὴν τοῦ λόφου ἐφάνησαν διάφορα διαμερίσματα μικροτέρου κτίσματος. Ἐκεῖ ἐσχηματίζετο Ἀκρόπολις περὶ ὄψος καὶ ἐξέχουσα. Μία τῶν ἀνευρεθεισῶν ἐπιγραφῶν

ἀναφέρει ἱερὸν Ἀθηνᾶς, ἴσως δὲ τοῦτο ἦτο τὸ ἐπὶ τοῦ λόφου κτίσμα.

Ταῦτα τὰ περὶ τῶν ἀνασκαφικῶν ἐργασιῶν τῆς ἐταιρείας. Πρὸς διάδοσιν δὲ τῶν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων καὶ παρὰ τοῖς μὴ εἰδικοῖς καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ διαφέροντος ὑπὲρ τῆς Ἀρχαιολογίας κατήρτισεν ἡ ἐταιρεία καὶ διαλέξεις ἀρχαιολογικὰς ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος ἐν τακτῇ ἡμέρᾳ ἐν εἶδει περιηγήσεων ἀνά τοὺς κυριωτέρους ἀρχαιολογικοὺς τόπους, ὧν ἐγένοντο ἤδη ἕξ, θὰ συνεχισθῇ δὲ καὶ ἡ κατὰ Πέμπτην διδασκαλία αὕτη μέχρι Μαΐου κατὰ τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα. Τῆς ἐπιτυχίας τοῦ σκοποῦ τῆς ἐταιρείας κριτήριον ἀρίδην ἢ συρροὴ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου τοσοῦτου, ὥστε νὰ ἀρχίζῃ νὰ γίνηται σκέψις περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει νὰ διορθωθῇ ἡ ἀνεπάρκεια τῆς αἰθούσης ταύτης.

Ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενοι δὲν πρέπει νὰ παραλίπωμεν καὶ τὴν προθυμίαν, μεθ' ἧς ἐγένοντο καὶ δωρεαί πρὸς τὴν Ἐταιρείαν. Οὕτως, ἐκτὸς χρηματικῶν τοιοῦτων ἀρκετὰ ἐνδεικτικῶν τοῦ ζήλου τῶν προσενηκόντων, ἡ χήρα τοῦ ἀειμνήστου ἐπιτιμίου Ἀντιπροέδρου κ. Ἐλένη Δ. Τζιβανοπούλου προσήνεγκε τὸ ὠραιότατον γραφεῖον τοῦ συζύγου αὐτῆς μετὰ τῆς ἑδρας αὐτοῦ, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς γραφεῖον τοῦ ἐκάστοτε ἀντιπροέδρου τῆς ἐταιρείας. Ἐπὶ τούτου ἐπετέθη ἡ κατάλληλος ἀναμνηστικὴ πλάξ. Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς ἐταιρείας προσήνεγκε πολυτιμότερον ἔργον ἡ Α. Β. Ὑ. ὁ πρῆγχιψ Νικόλαος τὸ τοῦ Th. Wiegand, ὁμοίως ὁ ἀντιπρόεδρος κ. Δ. Π. Παππούλιας σειρὰν 23 τόμων ἐκ τῆς ἑαυτοῦ βιβλιοθήκης, ὁ κ. Ν. Ἀντωνιάδης, ἀδελφὸς τοῦ ἀποθανόντος Δ. Ἀντωνιάδου, σειρὰν μεγάλην βιβλίων, ἐν οἷς πολλὰ δυσεύρετα, ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἐπ' ὄνοματι καὶ εἰς μνή-